

Néha úgy gondolom, jó hozzám az Úr: kisgyerekkorom óta bölcs öregemberekkel disputálhattam, akik megosztották velem élettapasztalataikat.

Néha úgy gondolom, jó hozzám az Úr: kisgyerekkorom óta bölcs öregemberekkel disputálhattam, akik megosztották velem élettapasztalataikat. Hiszen nemzedékről nemzedékre élünk, és így őriz bennünket nyelvünkben is az emlékezet.

Ez is egy ilyen alkalom volt. Akkor még nem tudtam, hogy vele – sajnos – az utolsó. Ültem kint a Rózsadombon most már néhai Luzsicza Lajos bátyánk házának teraszán, egy augusztus végi – későnyári-koraőszi – délutánon, kellemes hangulatban. Előtte pár perccel sokszor átdolgozott önarcképét nézegettük a műteremben. „Miként is lehetne emberi sorsot, életpályát, töréseket, buktatókat, sikereket és megpróbáltatásokat egy kötött formájú olajfestményben mind összefoglalni?!” – morfondírozott. Aztán egy másik képet tett elém. Ezt Érsekújvár törököktől való visszafoglalásának emlékezetére festette, és a szeptember végi évforduló alkalmából Erdő Péter bíborosnak adta át Nyitra-parti szülővárosában. Csupa tűz, erő, lobogás, mely végül őt magát is elhamvasztotta...

Aztán in medias res kérdezgettem Berda Józsefről, Barcsay Jenőről, Kassák Lajosról meg számtalan, ma már klaszszikusként számon tartott személyes ismerőséről. Komoly, kedves, néha pajzán történeteket hallottam tőle az alatt a hirtelen elszállt négy óra alatt.

Egy vele készült beszélgetés – minden bizonnyal az utolsó interjú – előszavában olvasom: „egész munkásságával a képzőművész kultúra ügyét szolgálta, s mind a mai napig is tesz érte...” Luzsicza Lajos, aki sohasem feledkezett meg gyökereiről, értünk közvetlenül is sokat tett: Érsekújvárott például alapítványt hozott létre, és kezdeményezője volt a dunaszerdahelyi Kortárs Magyar Galéria létrehozásának.

A Munkácsy-díjas és Érdemes művész címmel elismert festő februárban töltötte be 85. életévét – és most távozott közülünk. Gazdag életművét, pályáját nálamnál hivatottabbaknak kell majd méltatniuk.

Őrizze emlékét a béke és az emlékezet!

Bettes István